

O B E C   K A L N I Š T E

Z a d a n i e

p r e   v y p r a c o v a n i e   n á v r h u

ú z e m n é h o   p l á n u   o b c e

K A L N I Š T E

Tento projekt bol realizovaný s finančnou pomocou Európskej únie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) prostredníctvom Operačného programu Základná infraštruktúra, ktorého riadiacim orgánom je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR.

Jún 2008

OBSAH

1. Dôvody pre obstaranie územného plánu obce
2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia, vyjadrujúcich rozvojový program obstarávateľa, varianty a alternatívy riešenia
  - 2.1. Hlavné ciele rozvoja územia
  - 2.2. Rozvojový program obstarávateľa
3. Vymedzenie riešeného územia
4. Požiadavky vyplývajúce z ÚPN regiónu na územie obce, vrátane výstupov zo záväznej časti
5. Základné demografické údaje a prognózy
6. Význam a funkcia obce v štruktúre osídlenia
7. Požiadavky na riešenie záujmového územia
8. Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce
9. Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce
10. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce s prihliadnutím na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia vrátane požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu
11. Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby.
12. Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia
13. Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technického vybavenia
14. Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami a civilnej obrany obyvateľstva.
15. Požiadavky na ochranu prírody, tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastov a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem, vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia
16. Požiadavky z hľadiska životného prostredia, prípadne určenie požiadaviek na hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie.
17. Osobitne požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu.
18. Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je treba riešiť územným plánom zóny.
19. Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.
20. Požiadavky na vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby.
21. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu.

Názov dokumentácie:	ÚZEMNÝ PLÁN OBCE KALNIŠTE (ÚPN-O)
Obstarávateľ dokumentácie:	Obec Kalnište Obecný úrad, Kalnište 30 087 01 Giraltoyce
Spracovateľ dokumentácie:	Ing. arch. Marko Vateha autorizovaný architekt SKA registračné číslo 0638 AA Hrnčiarska 1604/11, 091 01 Stropkov
Vypracoval:	Ing. arch. Miroslav LAKATA ml.
Dátum vypracovania:	jún 2008
Zodpovedný projektant:	Ing.arch. Marko Vateha číslo osvedčenia 0638 AA

Odborne spôsobilou osobou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacích dokumentácii obcí a regiónov podľa § 2a zákona číslo 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov je **Ing. arch. Miroslav LAKATA, st.** s registračným číslom preukazu 117 vydaného Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky dňa 19.4.2002.

1. Dôvody pre obstaranie územného plánu obce

V súčasnosti, na základe nových skutočností v oblasti spoločensko – ekonomického vývoja a legislatívy sa stala potreba aktuálneho územného plánu obce z hľadiska potreby objektívneho rozhodovania o rozvoji obce a o využití jej územia nevyhnutnou.

V súlade s výsledkom prieskumov a rozborov Obec Kalnište, ktorá obstaráva územnoplánovacia dokumentáciu, zabezpečila spracovanie zadania. Spracovateľom návrhu zadania je Ing. arch. Marko Vateha, Hrnčiarska 1604/11 v Stropkove a vypracoval ho Ing. arch. Miroslav Lakata ml.

Zadanie obsahuje najmä hlavné ciele a požiadavky, ktoré treba riešiť v obstarávanej územnoplánovacej dokumentácii a podrobné požiadavky na formu, rozsah a obsah spracovania územnoplánovacej dokumentácie (§ 20 ods. 1 stavebného zákona č. 50/1976 Zb.).

Návrh Zadania je vypracovaný v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku /stavebný zákon/ v znení neskorších predpisov, rozsahu a podrobnostiach ustanovených v § 8 vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Usporiadanie územia na úrovni celoštátnej, regionálnej alebo lokálnej nie je len otázkou technickou, ale stále podstatnejšiu úlohu zohrávajú aspekty sociálne, ekologické a ekonomické, dôležitosť nadobúdajú aspekty etické, kultúrne a estetické, ktoré vyúsťujú do strategických rozhodnutí. Základnými výsledkami musia byť:

- zachovanie a rozvíjanie prírodných, kultúrnych a materiálnych hodnôt,
- sústavné zlepšovanie životných podmienok, životného prostredia a ekologických požiadaviek v súlade s presadzovaním trvalo udržateľného rozvoja,
- vytváranie predpokladov pre harmonický rozvoj jednotlivcov a spoločnosti s akceptovaním dotknutého spoločenstva (verejnosti),
- uspokojovanie a zosúladenie potrieb a požiadaviek verejnej správy, samosprávnych orgánov a súkromného sektoru, ktorý je hlavným nositeľom investícií.

Podkladom pre takéto rozhodnutie je územný plán. Územné plánovanie je teda programovou a sústavnou koncepciou činnosťou, ktorá v priestorovom chápaní je syntézou sociálnych, ekonomických, technických a kultúrno – estetických prístupov k prostrediu v najširšom zmysle. Táto činnosť musí byť realizovaná v polohe:

- koncepcnej, kde výstupom sú projekčné zámery rozvoja obce,
- regulatívnej, kde výstupom sú konkrétne plány a regulatívy,
- informačnej, vzdelávacej a vedeckej ako zdroj informácií o súčasnom stave územia a jeho potenciáli.

Cieľom územného plánovania má byť harmonický trvalo udržateľný rozvoj, zámerná cieľavedomá optimalizácia vzťahu človeka a prírody v priestore, zachovanie a podpora identity prostredia a človeka v ňom. Ekonomický rozvoj je v tejto súvislosti len prostriedkom, nie cieľom.

Tento systém územného plánovania vo väzbe na koncipovanie systému v európskom kontexte nadväzuje na dokumenty Európskej charty o územnom (priestorovom) plánovaní prijaté krajinami európskeho spoločenstva a uznesenia Európskeho parlamentu k tejto problematike. Územný plán obce Kalnište má nadviazať na vyššie

uvedené východiskové koncepcné zásady s ich transformáciou na lokálne podmienky a potreby.

Obec nemá viac ako 2000 obyvateľov. Vzhľadom na to, že tento strategický dokument je spolufinancovaný Európskou úniou v zmysle § 4 ods. 4 zákona číslo 24/2006 Z.z. prebieha proces zisťovacieho konania, z čoho vyplynie ďalší postup spracovania územného plánu obce. Riešenie Územného plánu obce Kalnište bude bilancované na obdobie k roku 2035. Územný plán obce je nutné spracovať v rozsahu ustanovení platného stavebného zákona a súvisiacich predpisov o územnoplánovacích dokumentáciách obce.

2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia, vyjadrujúcich rozvojový program obstarávateľa, varianty a alternatívy riešenia

2.1. Hlavné ciele rozvoja územia

- doplniť stav a úroveň občianskej vybavenosti sídla, riešiť využitie voľných budov občianskej vybavenosti,
- funkčne špecifikovať verejné plochy a riešiť centrálny priestor s väzbami na verejnú vybavenosť obce,
- dokompletizovať verejnú zeleň včítane priestoru a okolia zástavby jestvujúcich domov,
- riešiť funkčné a komunikačné väzby sídla na základe jestvujúceho stavu a usmernenia ďalšej výhľadovej zástavby v obci,
- doriešiť dopravnú a technickú infraštruktúru, hlavne obecný vodovod a kanalizáciu obce,
- definovať a riešiť kompozičné väzby základných prvkov na vznik a rozvoj vidieckej turistiky, chalupárstva a chatárstva, jej materiálne a duchovné predpoklady.

2.2 Rozvojový program obstarávateľa

Všeobecné zásady rozvoja obce a spádového územia :

- na základe návrhu zadania pre spracovanie územného plánu Kalnište navrhnúť optimálnu víziu obce na nasledujúcich 25 rokov,
- zapracovať všetky zámery, štúdie a projekty (rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov, výstavba vodovodu, kanalizácie a ČOV) do územného plánu,
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj bytovej výstavby a spôsob využitia pozemkov, na ktorých sa nachádzajú neobývané, ťažko poškodené domy,
- navrhnúť umiestnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti,
- navrhnúť chýbajúcu technickú vybavenosť,
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre formovanie a plánovité budovanie sídelného centra v ťažiskovej polohe referenčného uzla,
- v celom riešenom území navrhnúť výsadbu stromovej a krovitej vegetácie s cieľom posilniť ekologickú stabilitu územia,

- vytváranie územno-technických podmienok pre rozvoj rekreačných a turistických služieb, drobného podnikania – nových pracovných príležitostí,
  - vytvoriť predpoklady pre rozvoj turistiky a prechodného ubytovania,
  - obec formovať ako obytné a poľnohospodárske centrum, s rekreačno-turistickými prvkami, podporovať a udržiavať všetky kultúrne pamiatky, zvláštnosti a tradície.
- **Varianty a alternatívy riešenia**
- Kalnište ako samostatná obec obytného charakteru so zameraním na poľnohospodárstvo,
  - Kalnište ako integrovaná obec do mikroregionálnych štruktúr, na baze poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a zamerania na rozvoj rekreácie, turistiky, zimných a letných športov.

3. Vymedzenie riešeného územia

Riešeným územím je priestor ohraničený katastrálnou hranicou sídla Kalnište. Z hľadiska územnosprávneho členenia SR obec na úrovni NUTS 3 patrí do Prešovského kraja, okres Svidník.

Základné charakteristiky obce K A L N I Š T E

Kód obce	519316
Názov okresu	Svidník
Názov kraja	Prešov
Štatút obce	obec
PSČ	087 01
Telefónne smerové číslo	054
Prvá písomná zmienka o obci - rok	1363
Nadmorská výška stredu obce - v m	184
Celková výmera katastrálneho územia obce [m ²]	8 669 306
Poľnohospodárska pôda	4 198 357
Lesné pozemky	3 671 605
Vodné plochy	294 908
Zastavené plochy	280 505
Počet obyvateľstva	550
Hustota obyvateľstva na km ²	63

4. Požiadavky vyplývajúce z ÚPN regiónu na územie obce, vrátane výstupov zo záväznej časti

Záväzné časti riešenia (regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia) ÚPN VÚC *Prešovského kraja*, boli vyhlásené Všeobecne platným záväzným nariadením PSK č. 4/2004, ktorým sa mení a dopĺňa Nariadenie vlády SR č. 216/1998 Z.z. a č. 679/2002 Z.z., rešpektované pri spracovaní územného plánu obce sú:

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a životného prostredia

- 1.1 v oblasti rozvoja nadregionálnych súvislostí a dobudovania multimodálnych koridorov,**
  - 1.1.2 vytvorením severojužného koridoru Poľská republika (PR) – Plaveč / Vyšný Komárnik / – Prešov – Košice – Maďarská republika (MR),
prešovsko-svidnícku rozvojovú os: Prešov – Giraltovce - Svidník – hranica s Poľskou republikou,
- 1.2 v oblasti nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, rozvoj osídlenia a sídelnej štruktúry**
  - 1.2.1 podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry,
    - 1.2.1.2 podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa:
      - 1.2.1.2.2 prešovsko-svidnícku rozvojovú os: Prešov – Giraltovce - Svidník – hranica s Poľskou republikou,
- 1.5 podporovať rozvoj priestorov - mikroregiónov mimo ťažísk osídlenia, charakterizovaných ekonomickou a demografickou depresiou a tento princíp aplikovať aj pri tvorbe subregiónov,**
- 1.6 vytvárať priestorové podmienky pre vedenie rozhodujúcich sietí technickej infraštruktúry a rezervovať plochy pre stavby environmentálnej infraštruktúry regionálneho a nadregionálneho významu,**
- 1.7 rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou,**
- 1.8 rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesy ako obmedzujúci faktor urbanistického rozvoja územia,**
- 1.9 v územnoplánovacích dokumentáciách a územnoplánovacích podkladoch obcí na území národných parkov, v ich ochranných pásmach, chránených krajinných oblastiach a v územiach patriacich do sústavy NATURA 2000, posudzovať všetky novonavrhované zóny, väčšie stavebné komplexy a ďalšie činnosti, v zmysle platnej legislatívy o posudzovaní vplyvov na životné prostredie,**
- 1.13 v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva rezervovať plochy pre zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ohrozenia,**
- 1.14 v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom**
  - 1.14.2 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností,
  - 1.14.3 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
  - 1.14.4 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
  - 1.14.5 zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
- 1.15 v oblasti sociálnej infraštruktúry**
  - 1.15.2 v oblasti zdravotníctva

- 1.15.2.1. vytvárať územno – technické predpoklady na rovnakú prístupnosť a primeranú efektívnu dostupnosť zariadeniami ambulantnej a ústavnej starostlivosti a jej zameranie na prevenciu, včasnú diagnostiku a liečbu závažných ochorení,
  - 1.15.2.3 vytvárať územno – technické predpoklady na budovanie hospicov, zariadení paliatívnej starostlivosti a zariadení starostlivosti o dlhodobo chorých,
  - 1.15.2.4 vytvárať podmienky na ochranu zdravia odstraňovaním rizikových faktorov v území,
  - 1.15.2.5 vytvárať územno – technické podmienky k podpore malého a stredného podnikania v oblasti zdravotníctva a to najmä v oblastiach vzdialenejších od sídelných centier.
- 1.15.3 v oblasti sociálnych služieb,
- 1.15.3.1 vytvárať územno – technické podmienky k rozširovaniu siete zariadení sociálnej starostlivosti sociálnych služieb paralelne s narastaním podielu odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
  - 1.15.3.2 v súvislosti s predpokladaným nárastom počtu obyvateľov v poproduktívnom veku vytvárať územno – technické predpoklady pre lokalizáciu ubytovacích zariadení pre občanov v dôchodkovom veku s preferovaním zariadení rodinného a penziónového typu,
  - 1.15.3.3 zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb,
  - 1.15.3.4 vytvárať územnotechnické predpoklady na uskutočňovanie výstavby zariadení, umožňujúcich zamestnať zdravotne postihnutých občanov,
- 1.16 v oblasti kultúry a umenia,**
- 1.16.1 rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne, hospodársko-sociálne a prírodno-klimatické oblasti a rešpektovať potenciál takých kultúrohistorických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinuálne pôsobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy kraja (etnokultúrne a spoločenské tradície, historické udalosti, osobnosti a artefakty na celom vymedzenom území),
  - 1.16.2 vytvárať územnotechnické podmienky pre podporu kultúrnych zariadení v regióne ako neoddeliteľnej súčasť existujúcej infraštruktúry kultúrnych služieb obyvateľstvu,
  - 1.16.3 vytvárať územnotechnické podmienky pre podporu zariadení zachovávajúcich a rozvíjajúcich tradičnú kultúru identickú pre subregióny,
- 1.17 v oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva**
- 1.17.1 rešpektovať kultúrohistorické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma), pamätihodnosti a súbory navrhované na vyhlásenie v súlade so zákonom o ochrane pamiatok,
  - 1.17.2 uplatniť a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu sídel mestského a malomestského charakteru a rôzne formy vidieckeho osídlenia vrátane rurálnej štruktúry v rozptyle a rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky, a to aj v širšom rozsahu, ako požaduje ochrana pamiatok,
  - 1.17.3 zabezpečiť aktívnu ochranu technických pamiatok, vybraných typických remeselníckych a priemyselných objektov,
  - 1.17.5 využívanie kultúrnych pamiatok a pamiatkových území prispôbiť ďalšie využívanie ochranným podmienkam pre jednotlivé skupiny pamiatok určených v návrhoch opatrení na ich zachovanie,
  - 1.17.6 rešpektovať dominantné znaky typu pôvodnej a kultúrnej krajiny, morfológie a klímy v oblasti stredného a horného Spiša, Šariša a horného Zemplína,
  - 1.17.8 stavebnotechnicky predchádzať ohrozeniu, poškodeniu alebo zničeniu národných kultúrnych pamiatok a dbať na trvalé udržanie dobrého stavu, vrátane prostredia kultúrnej pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote,
  - 1.17.9 venovať osobitnú pozornosť lokalitám známym, evidovaným aj predpokladaným archeologickým náleziskám, pričom orgánom ochrany archeologických nálezísk je Pamiatkový úrad SR,

2. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 2.4 vytvárať podmienky pre vznik nových komplexných stredísk CR s fakultatívnym využitím potenciálu atraktívnych priestorov, pri rešpektovaní záujmov ochrany prírody a krajiny,**
- 2.6 podporovať a prednostne rozvíjať tie druhy a formy turizmu, ktoré majú pre rozvoj v danom území najlepšie predpoklady a ktoré sú zároveň predmetom medzinárodného významu (letný a zimný horský turizmus, kultúrno – poznávací turizmus, kúpeľný turizmus, kúpeľný liečebno-rekondičný turizmus, ekoturizmus a agroturizmus,**
- 2.10 usmerňovať rozvoj funkčno-priestorového subsystému rekreácie a turizmu v súlade s Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001, Regionalizáciou cestovného ruchu Slovenskej republiky a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja,**
- 2.11 vytvárať podmienky na rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných zón sídel a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v ich záujmových územiach,**
- 2.12 vytvárať územnotechnické podmienky funkčného využitia kultúrnych pamiatok pre potreby rozvoja cestovného ruchu,**
- 2.15 vytvárať podmienky pre obnovu a realizáciu nových viacúčelových vodných nádrží /sústav / s prevládajúcou rekreačnou funkciou a príslušnou športovorekreačnou vybavenosťou (vodné sústavy: Brezina, Uzovský Šalgov..., nádrž Fričovce ...),**
- 2.16 v záujme zlepšovania dostupnosti centier, vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu turistických ciest,**
  - 2.16.1 na úrovni medzinárodných súvislostí ,**
    - 2.16.1.1 cestné severo–južné prepojenie prešovským regiónom od severských a pobaltských štátov smerom na Balkán:**
      - hranica PR – Vyšný Komárnik – Svidník – Prešov – hranica Košického kraja,

4. Ekostabilizačné opatrenia

- 4.1 postupne zabezpečovať ochranu najcennejších častí prírodného potenciálu formou vyhlásenia za osobitne chránené územia ochrany prírody a krajiny v regióne,**
- 4.3 zabezpečiť funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability, pri ďalšom využití a usporiadaní územia,**
- 4.4 pri spracovávaní lesných hospodárskych plánov v oblastiach navrhovaných ako osobitne chránené územia ochrany prírody a krajiny menšieho plošného rozsahu rešpektovať také formy obhospodarovania lesa, ktoré zabezpečia funkčnosť zachovania a skvalitnenia hodnotných ekosystémov,**
- 4.5 pozemkovými úpravami, usporiadaním pozemkového vlastníctva a užívacích pomerov v poľnohospodárskom a lesnom extraviláne podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v prvkoch územného systému ekologickej stability, s maximálnym využitím pôvodných (domácich) druhov rastlín,**
- 4.6 podporovať v podhorských oblastiach zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu zatrávňovaním ornej pôdy ohrozenej vodnou eróziou,**
- 4.7 výstavbu líniových stavieb dopravy a trás technickej infraštruktúry realizovať ekologickým prepájaním nadregionálnych a regionálnych biokoridorov a biocentier,**
- 4.9 v oblasti ochrany prírody a krajiny,**
  - 4.9.1 zabezpečiť právnu ochranu pre navrhované osobitne chránené územia a územia sústavy NATURA 2000 (t.j. chránené vtáčie územia a územia európskeho významu),**
  - 4.9.7 pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať podmienky stanovené pre**
    - 4.9.7.1 hospodárenie v lesoch na území vyhlásených a navrhovaných za osobitne chránené zabezpečiť hospodárenie v lesoch podľa platných predpisov pre lesné ekosystémy v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,**
    - 4.9.7.2 ochranu poľnohospodárskej pôdy pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),**
    - 4.9.7.3 prispôbovať trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich funkčnosť a homogénnosť,**

- 4.9.7.4 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných emisií, znečisťovanie vodných tokov a pod.),

5. V oblasti dopravy

5.1 v oblasti nadradeného dopravného vybavenia,

- 5.1.3 multimodálny „Pobaltský koridor“ vedený v línii hranica PR (Lublin – Rzesow) – Prešov – hranica Košického kraja / Košice – Maďarská republika (Miškovec – Debrecín) lokalizovaný pre cestné komunikácie a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy /,
- 5.1.3.1 rýchlostná cesta R4, hranica PR – Vyšný Komárnik – Svidník – Stročín – Gíraltovce – Lipníky - Prešov,
- 5.1.4 rešpektovať dopravné siete a zariadenia alokované v trasách doplnkových koridorov TINA,
- 5.1.4.2 cestná komunikácia TINA – hranica Košického kraja – Prešov – Lipníky – Svidník – hranica PR. (do doby realizácie Pobaltského koridoru),

5.2 chrániť v rámci nadradenej cestnej siete regionálneho dopravného vybavenia:

- 5.2.2 cestný ťah E 371 v trase ciest I/18 Prešov - Lipníky a I/73 Lipníky - Svidník – Vyšný Komárnik - hranica s Poľskou republikou ako súčasť severojužného rýchlostného cestného prepojenia v nadväznosti na európsku cestu E 71 v trase cesty I/68 hranica Košického kraja /Košice - Seňa - hranica s Maďarskou republikou do času realizácie rýchlostnej cesty R4 v koridore tohto prepojenia /,

5.3 chrániť koridory ciest I., II. a vybraných úsekov III. triedy, ich preložiek a úprav vrátane prejazdnych úsekov dotknutými sídlami na:

- 5.3.6 ceste I/73 v celej jej dĺžke a jej koridor ako územnú rezervu na súběžnú trasu rýchlostnej cesty R4 sever - juh v trase Vyšný Komárnik - Svidník - Stročín - Gíraltovce – Lipníky (cesta E 371),
- 5.3.43 ostatných cestách III. triedy z dôvodu ich rekonštrukcie,

6. V oblasti vodného hospodárstva

6.1 v záujme zabezpečenia zdrojov pitnej vody,

- 6.1.1 využívať existujúce a zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov,

6.3 rezervovať plochy a chrániť koridory (kanalizácie)

- 6.3.1 pre stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd. Prednostne realizovať kanalizačné siete v sídlach ležiacich v pásmach ochrany využívaných zdrojov pitnej vody, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd. Výstavbu kanalizačných sietí ako verejnoprospešných stavieb konkretizovať v územnom pláne obce,
- 6.3.2 zabezpečiť kvalitu vypúšťania vyčistených odpadových vôd v zmysle požiadaviek stanovených s vyhláškou č.491/2002 Z.z.,
- 6.3.3 zabezpečiť postupné znižovanie zaostávania rozvoja verejných kanalizácií za rozvojom verejných vodovodov,
- 6.3.4 v rozhodovacom procese posudzovať investičnú a ekonomickú náročnosť navrhovaných kanalizačných sústav a čistiarní odpadových vôd z dôvodu optimalizácie prevádzkových nákladov pre pripojených užívateľov,

6.4 rezervovať priestory na výhľadové vybudovanie kanalizačných systémov, (kanalizácia + ČOV),

- 6.4.1 realizovať výstavbu kanalizácií a ČOV obcí,

6.5 vodné toky, meliorácie, nádrže

- 6.5.1 na tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, komplexne revitalizovať vodné toky s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami,
- 6.5.2 na upravených úsekoch tokov vykonávať údržbu s cieľom udržiavať vybudované kapacity,
- 6.5.3 s cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu čistiarní odpadových vôd,
- 6.5.4 zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií počas povodní aj v období sucha, pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov s cieľom zachytávať povodňové prietoky,

- 6.5.5 zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať primerané protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastaveného územia miest a obcí a ochranu pred veľkými prietokmi (úpravy tokov, ochranné hrádze a poldre /.
- 6.5.7 vykonať protierózne opatrenia na príľahlej poľnohospodárskej pôde,
- 6.5.8 v rámci revitalizácie tokov zachovať priaznivé životné podmienky pre ryby, zoobentos a fytoobentos,
- 6.5.9 vykonávať údržbu na existujúcich melioračných kanáloch s cieľom zabezpečiť funkciu detailného odvodnenia,
- 6.5.10 rekonštruovať nefunkčné závlahové čerpace stanice a rozvody závlahovej vody,
- 6.5.11 maloplošnými a veľkoplošnými závlahovými stavbami zvýšiť podiel zavlažovaných pozemkov,
- 6.5.14 vytvárať priestory v území pre výstavbu rybníkov a účelových vodných nádrží,
- 6.5.15 podporovať rekonštrukcie obnoviteľných energetických zdrojov, resp. výstavbu malých vodných elektrární,**
- 6.5.19 vo vhodných lokalitách zriaďovať menšie viacúčelové vodné nádrže a prehrádzky a podporovať obnovenie zaniknutých vodných plôch,

7. V oblasti zásobovania plynom a energiou, telekomunikácie

7.3 v oblasti využívania obnoviteľných energetických zdrojov,

- 7.3.1 podporovať výstavbu zdrojov energie využívajúcich obnoviteľné zdroje,

7.4 v oblasti telekomunikácii a informačnej infraštruktúry

- 7.4.1 vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov.

8. V oblasti hospodárstva

8.1 v oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja

- 8.1.1 koordinovať proces programovania a implementácie Národného plánu regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 s cieľom vytvoriť podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj regiónov,
- 8.1.2 rozvíjať decentralizovanú štruktúru ekonomiky prostredníctvom vytvorenej polycentrickej sústavy mestského osídlenia, a tým zabezpečovať aj vyváženú sociálno-ekonomickú úroveň subregiónov,
- 8.1.3 diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu obcí a miest, podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie,
- 8.1.4 zabezpečovať rozvoj a skvalitnenie infraštruktúry komunikačných systémov,
- 8.1.5 vytvárať územnotechnické podmienky na rovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva s vyššou kvalifikáciou,

8.2 v oblasti priemyslu a stavebníctva

- 8.2.1 pri rozvoji priemyslu a stavebníctva vychádzať z ekonomickej, sociálnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifík jednotlivých subregiónov a využívať pritom predovšetkým miestne suroviny,
- 8.2.4 podporovať v územnom rozvoji regiónu rekonštrukciu a sanáciu existujúcich priemyselných areálov a areálov bývalých hospodárskych dvorov pre účely priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých a interných lokalizačných faktorov,
- 8.2.6 podporovať rozvoj tradičnej remeselnej výroby, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti podporujúce rozvoj vidieka,

8.3 v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

- 8.3.1 podporovať diverzifikáciu poľnohospodárskej produkcie a formy obhospodarovania pôdy na základe rôznorodosti produkčného potenciálu územia a klimatických podmienok,
- 8.3.2 podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability,
- 8.3.3 zabezpečiť protieróznu ochranu poľnohospodárskej pôdy s využitím vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na

optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability,

- 8.3.4 rekonštruovať a intenzifikovať existujúce závlahové systémy a stavby, čerpacie stanice a rozvodné siete, podporovať extenzívne leso-pasienkárske využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,
- 8.3.5 neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky zalesňovať a pri zalesňovaní využívať pôvodné (domáce) druhy drevín,
- 8.3.6 podporovať extenzívne leso-pasienkárske využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,
- 8.3.7 podporovať doplnkové formy podnikania na báze tradičných remesiel ako využitie surovín z produkcie poľnohospodárskej a lesnej výroby vo vidieckych sídlach s voľnou pracovnou silou, s cieľom znížiť hospodársku depresiu najmä v oblastiach s vyšším stupňom ochrany prírody,

8.4 v oblasti odpadového hospodárstva

- 8.4.1 nakladanie s odpadmi na území kraja riešiť v súlade so schváleným aktualizovaným Programom odpadového hospodárstva SR, Prešovského kraja a jeho okresov,
- 8.4.2 uprednostňovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických nástrojov a legislatívnych opatrení,
- 8.4.3 riešiť s výhľadom do budúcnosti zneškodňovanie odpadov v kraji na skládkach vyhovujúcich technickým podmienkam, s orientáciou na existujúce a plánované regionálne skládky,
- 8.4.7 sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú životné prostredie a podzemné vody,

Verejnoprospešné stavby

1. V oblasti dopravy

1.2 stavby nadradenej cestnej siete pre

- 1.2.2 medzinárodný cestný ťah - rýchlostná cesta R4 : - v trase Vyšný Komárnik – Stročín – Gíraltovce – Lipníky – Prešov (severný obchvat) križovatka D1 Prešov západ ako súčasť preložky I/18 a cestného ťahu Prešov – Ubľa,
- 1.2.9 cesta I/73 v trase Vyšný Komárnik – Svidník – Stročín – Gíraltovce – Lipníky dobudovanie na parametre cesty I. triedy s úpravou prejazdnych úsekov sídlami na kategórie miestnych komunikácií,

2. V oblasti vodného hospodárstva

2.5 stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd, v obciach Prešovského kraja.

5. V oblasti telekomunikácií

5.1 stavby pre prenos terestriálneho a káblového signálu a stavby sietí informačnej sústavy, a ich ochranné pásma.

6. V oblasti obrany štátu a civilnej ochrany obyvateľstva

6.3 stavby civilnej ochrany obyvateľstva,

- 6.3.1 zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ich ohrozenia,
- 6.3.2 zariadenia na signalizáciu a koordináciu činnosti v stave ohrozenia.

7. V oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva

- 7.1 stavby uvedené v Ústrednom zozname pamiatok vyhlásené za Národné kultúrne pamiatky, pamiatky a ich okolie zapísané v zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO a objekty súvisiace s pamiatkovo chránenými historickými parkami, ich údržbu a úpravy realizovať len so súhlasom Pamiatkového úradu,
- 7.2 stavby technických pamiatok a historické dopravné stavby, ktoré sú vyhlásené za NKP,
- 7.3 stavby pre ochranu, prieskum a prístupnenie archeologických lokalít.

9. V oblasti životného prostredia

9.1 stavby na ochranu pred prívalovými vodami – ochranné hrádze a úpravy vodného toku, priehrádzky poldre a viacúčelové vodné nádrže,

9.2 stavby na účely monitorovania stavu životného prostredia.

11. V oblasti ekostabilizačných opatrení

11.1 prepojenia nadregionálnych a regionálnych biokoridorov a biocentier.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

5. Základné demografické údaje a prognózy

Podľa výsledkov jednotlivých sčítaní obyvateľov je dlhodobý vývoj obyvateľov v Kalništi nasledovný:

Rok sčítania	Počet obyvateľov	Nárast / pokles
1787	296	-
1828	431	+ 135
1869	346	- 85
1880	249	- 97
1890	248	- 1
1900	253	+ 5
1910	256	+ 3
1921	258	+ 2
1930	328	+ 70
1940	351	+ 23
1948	359	+ 8
1960	450	+ 91
1970	483	+ 33
1991	508	+ 25
2001	516	+ 8
2002	529	+ 13
2003	512	- 17
2004	521	+ 9
2005	565	+ 44
2006	556	- 9
2007	550	- 6

Retrospektívny vývoj obce zaznamenáva poklesy aj rasty. Od roku 1880 však už stabilne rastie až po hranicu 565 obyvateľov. V posledných rokoch sa pod pokles podpísala migrácia za prácou, ale aj malá pôrodnosť a vysoká úmrtnosť staršej skupiny obyvateľov.

Predpoklad vývoja obyvateľov obce pre výhľadové obdobie vychádza z *nasledujúcich cieľov*:

- zmeniť nepriaznivý vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva obce,
- vytvoriť podmienky pre stabilizáciu a postupný nárast počtu obyvateľov obce,
- vytvoriť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít v obci.

Vo vekovej štruktúre prevláda najviac obyvateľov v produktívnom veku (337), medzi ktorými je 9,6 % nezamestnanosť. Predproduktívny a poproduktívny vek je zastúpený v obci zhodne 19 %. V obci prevláda slovenská národnosť (99 %) a rímskokatolícke (74 %) s evanjelickým (21 %) vierovyznaním. Sídlo podľa prirodzeného demografického vývoja sa zaraďuje medzi obce dlhodobo rastúce.

Obec má 125 rodinných domov, v ktorých je trvalo obývaných 117 bytových jednotiek. Bytový fond je prevažne nový, postavený po roku 1945 (95 %) s maximálne 1 - 2 nadzemnými podlažiami a podkrovím, postavené z tehál. Z celkového počtu 125 je trvalo obývaných 94 % bytových jednotiek.

Výhľad rastu počtu obyvateľov (2035) je nasledovný:

o b e c	2015	2020	2025	2030	2035
KALNIŠTE	560	580	600	620	650

Pri tomto predpokladanom náraste počtu obyvateľov na 650 – nárast o 100, pri obľožnosti 3,5 to predstavuje potrebu 30 nových rodinných domov.

Kapacitne odhadujeme využiteľnosť územia obce na 800 obyvateľov.

6. Význam a funkcia obce v štruktúre osídlenia

V štruktúre osídlenia má obec Kalnište funkciu vidieckeho sídla poľnohospodárskeho charakteru, s prevažujúcou obytnou funkciou. Administratívne patrí do okresu Svidník a Prešovského kraja. Nachádza sa v priamom kontakte s cestným koridorom I/73 prešovsko-svidníckej rozvojovej osi hranica s PR – Svidník – Giraltovce - Prešov. Svidník so svojim spádovým územím, ako ťažisko osídlenia miestneho významu, tzv. svidnícko-stropkovské ťažisko, je ekonomickým a turistickým centrom regiónu sväzbou na Košicko-Prešovské centrum, pohraničné a cezhraničné regióny. Funkciu miestneho centra preberajú Giraltovce. Vzdialenosť 5 km od mesta Giraltovce a pozícia mimo hlavnej trasy určuje obci jasný charakter vidieckej obce s prvkami prímetskej obce, kľudným a tichým prostredím.

Plánovaná výstavba rýchlostnej komunikácie R4 v trase Prešov – Svidník – hranica PR a jej prepojenie na diaľničnú sieť vytvorí ľahkú dostupnosť k nadradenej cestnej sieti. Pravidelnú dopravu občanov zabezpečuje autobusová doprava. Napojenie na železnicu je v Prešove (28 km) s väzbou na hlavné železničné koridory .

Katastrom obce prechádza VTL DN 200 plynovod v trase Hrabovec – Giraltovce - Podlipníky a elektrické VVN 2x400 kV vedenie v trase Lemešany - Krosno.

7. Požiadavky na riešenie záujmového územia

Je jednou zo sústavy obcí urbanizačného pásu povodia rieky Topľa s prirodzenými zvykovými, sociálnymi, pracovnými a dopravnými väzbami na najbližšie mestské sídlo Gíraltovcy a väzbami na okresné mestá Svidník, Stropkov, Bardejov a Prešov. Susedí s obcami Brezov, Kuková, Lascov, Lužany pri Topli, Lúčka, Marhaň, Vyšný Kručov a mestom Gíraltovcy. Obec je zapojená do združenia obcí Mikroregión Topoľa, v ktorom je združených 11 obcí svídnického okresu s centrom v Želmanovciach.

Prípadné návrhy súvisiace so záujmovým územím budú riešené len na katastrálnom území obce.

8. Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce

Prvý krát sa obec Kalnište spomína roku 1363. Patrila zemanom z Chmeľova. Od 1. pol. 15 storočia do 19. storočia bola majetkom Kálnássyovcov.

Obec Kalnište je typom potočnej radovej zástavby okolo prítokov rieky Topľa. Stavebné štruktúry sú osadené na rovinatej a mierne členitej teréne.

Dominantou obce je rímskokatolícky a evanjelický kostol, ktoré sa nachádzajú v jej ťažiskovom priestore. Ten tvorí priestor okolo miestneho potoka od obecného úradu až po náhrobník. Významnou dominantou je aj neskorobarokový kaštieľ.

Rodinné domy sú prevažne dvojpodlažné, izolované. Objekty občianskej vybavenosti sú sústredené v centrálnej časti obce. Za obecným úradom je materská škôlka a futbalové ihrisko. Poľnohospodársky dvor je umiestnený mimo zastavaného územia obce, pri príjazde do obce po štátnej ceste. Väčšia časť dvora leží v katastri obce Lužany pri Topli. Na severovýchodnom okraji obce je ovčín.

Obec z východnej strany lemuje rieka Topľa. Koridor rieky a jej miestnych prítokov je lemovaný hustým a vyrasteným drevným porastom a je atakovaný častými záplavami.

Formovať sídlo ako kompaktný celok (v rámci zastavaného územia) s prirodzenou gradáciou k ťažisku sídla, z hľadiska územno-technického, riešiť výstavbu nových domov tak, aby bolo možné uspokojiť ako žiadateľov z titulu prirodzeného prírastku, tak žiadateľov z okolia, dôležité je vytvoriť územnú rezervu pre IBV z titulu nepredvídateľných rozvojových tendencií (migrácia za pracovnými príležitosťami,...).

- zvýraznenie centra obce,
- prepojenie obce s okolitou krajinou – verejná zeleň,
- doplnenie miestnych komunikácií v dopravnom systéme,
- určiť regulatívy novej výstavby v mierke okolitej zástavby,
- doplniť pohľadové časti krajiny v okolí obce vzrastlou zeleňou,
- rešpektovať architektonické a prírodné hodnoty.

9. Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce

- riešiť lokality na prestavbu a dostavbu s možnosťou zmeny alebo doplnenia funkcie služieb, kultúry a obchodu,

- pri návrhu využitia poľnohospodárskeho dvora stanoviť priority výrobnéj a hospodárskej základne obce a stanoviť limity trvalo udržateľného rozvoja vytvorením vhodných územných a ekologických predpokladov jeho rozvoja,
- na asanáciu navrhovať iba stavby, ktoré sú prekážkou pri realizácii verejnoprospešných stavieb, alebo by ich realizáciu obmedzili,
- pri novej výstavbe rešpektovať a nadväzovať na vytvorenú sídelnú štruktúru s cieľom dosiahnuť vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifickosti pôvodného osídlenia.

10. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce s prihliadnutím na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia vrátane požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu

Prevládajúcim funkčným územím je obytné územie, s doplnením o plochy občianskej vybavenosti, verejného dopravného a technického vybavenia, zeleň a športoviská. Okrem toho je v obci výrobné územie. Jeho podstatou sú plochy pre poľnohospodársku výrobu.

- novonavrhovanú výstavbu a funkcie prirodzene prepojiť s jestvujúcou zástavbou vhodným rozložením funkcií v území.
- jasne vymedziť funkčné zóny,
- určiť reguláciu funkčného využitia územia, funkčnú a stavebnú prípustnosť územného využitia a prípustnú intenzitu zastavanosti.

11. Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je treba riešiť územným plánom zóny.

Pre zabezpečenie optimálneho rozvoja jednotlivých častí sídla vytvoriť regulačné podklady (napr. vo forme spracovania urbanisticko-architektonických štúdií, zastavovacích štúdií a pod.) a vytvárať predpoklady pre realizačné zámery .

Územný plán zóny si vyžiada riešenie centrálnej časti obce, urbanistickou štúdiou sa preriešia novonavrhované plochy rodinných domov - obostavajúce a dopĺňajúce miestne komunikácie v severnej a strednej časti obce.

12. Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby.

Požiadavky na riešenie z hľadiska bytovej výstavby

Obec má v rámci zastavaného územia plochy využiteľné pre sústrednú bytovú zástavbu predovšetkým doplnením prieluk a voľných pozemkov v zastavaných častiach obce, modernizáciou staršieho bytového fondu a jeho nový územný rozvoj na plochách bezprostredne na ne nadväzujúcich.

Vo vymedzenom území navrhnuť priestorové podmienky pre rozvoj bývania formou rodinných domov (samostatne stojace RD, dvojdomy, radové domy so záhradami a doplnkovými stavbami).

Pri tomto predpokladanom náraste počtu obyvateľov na 650 v roku 2035 – nárast o 100 obyvateľov a pri obložnosti 3,5 je potreba 30 nových rodinných domov.

Požiadavky na riešenie z hľadiska občianskej vybavenosti

Územný plán bude riešiť možnosti, potreby a rozsah všetkých oblastí základnej a príslušnej vyššej občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry obce. Pri umiestnení občianskej vybavenosti a ďalších funkčných plôch súvisiacich s rozvojom obce je potrebné zohľadniť dostupnosť vybavenosti v Giraltovciach.

Objekty občianskej vybavenosti je možné situovať ako súčasť rodinných domov, v prípade ak je navrhovaná funkcia OV a služieb zlúčiteľná s hlavnou funkciou bývania (napr. drobné služby - holičstvo, kaderníctvo, kozmetika, zberne a čistiareň šatstva a bielizne atd., drobná remeselná výroba nenáročná na priestory a bez negatívnych hygienických vplyvov na obytné prostredie, administratívne priestory a kancelárie).

Zariadenia materských a základných škôl na základe očakávaného demografického vývoja, nízkej natality obyvateľstva, sú kapacitne postačujúce a neočakáva sa nárast požiadaviek.

Je potrebné skvalitniť stravovacie vybavenie obce podľa urbanistických štandardov na veľkostnú úroveň obce, nakoľko rozvoj turizmu a cestovného ruchu je podmienený vybudovaním primeranej vybavenosti maloobchodnej siete a stravovacích zariadení, čo je základným predpokladom rekreačnej aktivity a návštevnosti. Na to nadväzuje možnosť výstavby ubytovacích kapacít a služieb, pre túto výstavbu však treba určiť striktné regulatívy.

Požiadavky na riešenie z hľadiska športu a rekreácie

Snahou je vytvorenie kvalitných podmienok pre rozvoj športu a rekreácie, vrátane podmienok pre rozvoj cestovného ruchu v obci.

Prvoradým záujmom je dostavba a modernizácia už existujúcich kapacít a následne výstavba nových, ako súčasť novonavrhovanej výstavby RD, tak aby spĺňala atraktivitou potreby mladých ľudí a detí.

Centrálny priestor si žiada prepojenie zelene mimo obce výstavbou plôch verejnej zelene a vytvorenie zón pre stretávanie a pobyt obyvateľov na verejných priestranstvách.

Pre cestovný ruch sa javí zaujímavou rekonštrukcia kaštieľa. Atraktívny je aj ovčín.

Požiadavky na riešenie z hľadiska hospodárskej základne

Medzi základné ciele obce z hľadiska riešenia rozvoja priemyselnej a poľnohospodárskej výroby patrí vytvorenie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce, predovšetkým pre miestne pracovné sily. Pre rozvoj v oblasti výrobných aktivít uvažovať s plochami pre ich rozvoj v rámci existujúcich plôch, s využitím rezervných

plôch jestvujúcich areálov poľnohospodárskych družstiev so stanovením regulatívov pre umiestnenie drobných prevádzok nerušivých na obytnú zónu v rámci zastavaného územia obce.

Na území obce sú prirodzené predpoklady pre intenzívnu poľnohospodársku výrobu. Riešením možnosti spracovania poľnohospodárskych produktov v obciach je hlavne na plochách bývalých poľnohosp. družstiev, ktoré sú k dispozícii.

Podporiť rozvoj pôvodnej remeselníckej výroby, ktorá je charakteristická pre riešené územie.

13. Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami a civilnej obrany obyvateľstva.

Ochranné stavby CO obyvateľstva treba riešiť v súlade s Vyhláškou MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany (§ 4 ods. 4) a v súlade s koncepciou kolektívnej ochrany obyvateľstva SR ukrytím do roku 2010 schválenej uznesením vlády č.401/1998.

Dodržať ustanovenie § 40a vyhl. MV SR č. 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii v znení vyhlášky MV SR č. 591/2005 Z.z. K optimálnemu plneniu úloh na úseku požiarnej ochrany je potrebné zrealizovať rekonštrukciu hasičskej zbrojnice.

Z hľadiska záujmov obrany je nutné rešpektovať a nezasahovať do vojenského objektu v blízkosti Chudákovho vrchu, ako aj podzemných vedení vedúcich od spomínaného objektu až do centra obce.

V zmysle ustanovení zákona číslo 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov pozdĺž oboch brehov vodohospodársky významného vodného toku ponechať voľný nezastavaný pás v šírke 10,0 m a pozdĺž ostatných vodných tokov ponechať voľný nezastavaný pás v šírke 5,0 m. V rámci ochrany pred povodňami v územnom pláne obce je potrebné navrhnuť zabezpečenie ochrany zastavaného územia obce pred povrchovými vodami miestnych potokov na Q_{100} ročné a možné prírodné anomálie s riešením záchytu splavenín a realizovať opatrenia na zadržanie „pridaného odtoku“ v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente.

14. Požiadavky na ochranu prírody, tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastov a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem, vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia

Požiadavky na riešenie z hľadiska ochrany prírody a tvorby krajiny

V k.ú. obce Kalnište sa nenachádzajú žiadne maloplošné chránené územia ani chránené stromy v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Na riešené územie sa vzťahuje v zmysle § 12 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny prvý stupeň ochrany. Na ochranu drevín v riešenom území rastúcich na poľnohospodárskej pôde sa vzťahuje znenie § 47, 48 uvedeného zákona.

Cez riešené územie prechádza regionálny biokoridor Topľa. Brehové porasty Tople sú zastúpené vrbovo – topľovými spoločenstvami s prevahou jelše. Na alúviách sa vyskytujú i spoločenstvá s myrikou. Vrámcami ochrany je potrebné vylúčiť nevhodné zásahy do brehových porastov, zachovať druhové zloženie, doplnenie úsekov bez pobrežnej vegetácie, zákaz regulácie toku, živeľnej ťažby riečného materiálu, zákaz vypaľovania trávnatých porastov, zákaz znečistenia toku. Tento koridor zahŕňa aj územie siete NATURA 2000, navrhovaný SKUEV 0757 Topľa. Predmetom ochrany je komplex biotopov jaseňovo – jelšových podhorských lesov, vysokobylinných spoločenstiev vlhkých lúk, brehových porastov a drevinnej vegetácie.

V katastrálnom území sa tiež nachádza trávinnno-bylinný biotop národného významu – Lk3 - mezofilné pasienky a spásané lúky, trávinnno-bylinný biotop európskeho významu – Lk1 - nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a lesný biotop európskeho významu – Ls5.1 - bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9163).

Spracovať v katastrálnom území M-ÚSES, na lokálnej úrovni a vymedziť najcennejšie prvky krajiny štruktúry. Celoplošne zhodnotiť stabilitu a dynamiku územia, na základe ktorých navrhnúť konkrétne ekostabilizačné opatrenia.

Požiadavky na riešenie z hľadiska ochrany kultúrneho dedičstva

Ochranu kultúrnych pamiatok definuje zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu. Realizovanie tohto zákona v praxi zabezpečuje Krajský pamiatkový úrad Prešov. Evidované objekty sú vedené v ÚZPF.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok sú evidované kultúrne pamiatky:

- *náhrobník rodiny Kálnássy na cintoríne* (č. ÚZPF 193/0)
kamenný pomník z roku 1839 s oválnou nápisovou tabuľou na strednej, polkruhovo zakončenej doske, lemovanej postrannými pilastrami.

Ako územia s predpokladanými archeologickými nálezmi sú určené:

- *historické jadro obce* – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku (prvá písomná správa o obci z roku 1363),
- *poloha neudaná* – zberom získané nálezy z mladšej doby bronzovej.

Akákoľvek stavebná činnosť v týchto lokalitách sa riadi zákonom č. 49/2002 Z.z.

Obec môže v zmysle § 14 zákona č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu zaviesť *Evidencia pamätihodností obce*. Do evidencie pamätihodností možno zaradiť hnuťelné a nehnuteľné veci, kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, katastrálne a zemepisné názvy viažuťe sa k histórii a osobnostiam obce. K pamätihodnostiam je možné zaradiť aj staré stromy v katastri, božie muky, kríže a iné objekty.

Požiadavky na riešenie z hľadiska ochrany ložísk nerasov

V katastrálnom území obce Kalnište sa nenachádzajú zistené výhradné ložiská nerastov (zákon č. 44/1998 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva – banský zákon, v znení neskorších predpisov).

Požiadavky na riešenie z hľadiska ochranných pásiem

Katastrálne územie obce Kalnište sa nachádza v ochrannom pásme vodárenského zdroja Topla, ktoré bolo vyhlásené rozhodnutím bývalého ONV Bardejov, OPLaVH, č. 285/85-33 zo dňa 29.10.1985. V uvedených pásmach platí osobitný režim hospodárenia.

15. Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia

- chrániť koridor navrhovanej rýchlostnej cesty R4, hranica PR – Vyšný Komárnik – Svidník – Stročín – Giraltovec – Lipníky - Prešov,
- chrániť koridor elektrického VVN 400 kV vedenia Lemešany – Krosno (PR),
- chrániť koridor VTL DN 200 plynovodu Hrabovec – Giraltovec – Podlipníky.

16. Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technického vybavenia

Požiadavky na riešenie z hľadiska dopravy

Obcou prechádza štátna cesta III/576004 Kračúnovce – Kalnište. V obci je zastávka SAD pri ktorej nie sú zrealizované odbočovacie pruhy.

Vymedzené a spevnené parkovacie plochy pre auta tu nie sú, provizórne parkovacie možnosti sú pred obecným úradom. Všetky prístupové cesty v obci sú úzke a nutne potrebujú rozšírenie pre bezpečnú obojsmernú prevádzku.

- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v zastavanom území v zmysle STN 73 6110 v nasledovných kategóriách a funkčných triedach:
  - v kategórii MZ 8,5(8,0)/50, resp. MOK 7,5/40 a vo funkčnej triede B3,
- mimo zastavané územie v zmysle STN 73 6101 v nasledovných kategóriách:
  - v kategórii C 7,5/70,
- prihliadať k zvýšeniu a zabezpečeniu bezpečnosti cestnej premávky v obci a to najmä v častiach s vyššou intenzitou automobilovej dopravy plánovaním výstavby chodníkov pre peších, navrhnutím zástavkových pruhov pre autobusy a dostatočným počtom parkovacích miest pri objektoch občianskej vybavenosti a kultúrno-spoločenských objektoch,
- navrhnuť možnosti a kapacitu výstavby odstavňových plôch pre vozidlá na verejných priestranstvách,
- navrhnuť základnú kostru peších a cyklistických trás a priestorov a ich vzájomné napojenie na širšie vzťahy obvodu obce.

Požiadavky na riešenie z hľadiska sietí technickej infraštruktúry

V návrhu územného plánu rešpektovať polohu všetkých významných silnoprúdových elektrických línii a zariadení, telekomunikačných línii a zariadení, plynárenských objektov a zariadení, vodohospodárskych objektov a línii, rešpektovať ich ochranné a bezpečnostné pásma a prekládky týchto sietí realizovať len so súhlasom príslušného správcu.

- vybudovať verejnú vodovodnú sieť,
- dobudovať obecnú kanalizáciu s napojením na navrhovanú ČOV,
- elektrifikácia, verejné osvetlenie a návrh sietí na rozvojových plochách,
- chrániť koridor jestvujúceho plynovodu,
- rozvoj telekomunikačnej siete,
- vytvoriť územnotechnické podmienky pre realizáciu požiadaviek operátorov jednotlivých mobilných sietí pre ďalší rozvoj a skvalitnenie mobilných sietí.

17. Požiadavky z hľadiska životného prostredia, prípadne určenie požiadaviek na hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie.

Zhodnotiť únosnosť zaťaženia územia navrhovanými funkciami a navrhnúť opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov na životné prostredie.

Najpriaznivejším faktorom z ekologického hľadiska sa tu javí nadregionálny biokoridor rieky Tople a jej prítokov. Tento vzácny faktor je potrebné chrániť a investičnú výstavbu usmerňovať, tak aby v budúcnosti nedochádzalo k jeho zužovaniu a necitlivým úpravám jeho toku.

- rešpektovať, chrániť a udržiavať všetky vodné toky v území,
- v PHO dodržiavať a kontrolovať zásady hospodárenia a ekologické limity,
- ochraňovať podzemné vody vybudovaním kanalizácie a ČOV,
- rešpektovať odvodňovacie kanály,
- stavebné objekty vo funkčných plochách bezprostredne nadväzujúcich na hydrické biokoridory umiestňovať tak, aby bol zachovaný minimálne 10,0 m pás plochy pre brehovú a sprievodnú zeleň toku.

Pri vydávaní stavebných povolení zabraňovať pre splaškové vody, vytváraniu trativodov, neizolovaných žump, a už vôbec vyúšťovaniu splaškov do obecných rigolov alebo vodných tokov.

Tuhý domový odpad je v súčasnosti vyvázaný na riadenú skládku TDO v okrese Vranov nad Topľou. Táto skládka TDO sa nachádza v katastrálnom území obce Petrovce.

- v súlade s platnou legislatívou zlepšovať kvalitatívne charakteristiky odpadov s cieľom redukovat' negatívne vplyvy na životné prostredie,
- zvýšiť podiel zhodnocovania a znížiť podiel zneškodňovania biologicky rozložiteľných odpadov, uprednostňovaním materiálového zhodnotenia a

- riešiť plochy pre zneškodňovanie biologicky rozložiteľného odpadu, v zmysle zákona číslo 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení neskorších noviel,
- rozšíriť separovaný zber pre zhodnotiteľné odpady v členení na komodity podľa § 5 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky číslo 238/2001 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch, vybudovaním účinného systému separovaného zberu s vhodným systémom zvozu na zariadenia na triedenie a zhodnocovanie odpadov, resp. na zariadenia na kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu, ktoré sa postupne zriaďujú v zmysle schváleného programu odpadového hospodárstva okresu, pričom umiestnenie nových zariadení má sledovať princíp blízkosti berúc do úvahy ekonomickú efektívnosť,
  - likvidácia a následná rekultivácia starých záťaží (aj malých divokých skládok) na území obce.

Dobudovanie infraštruktúry v oblasti odpadového hospodárstva riešiť v súlade s cieľmi a opatreniami smernej a záväznej časti schválených programov odpadového hospodárstva obce, okresu Svidník a kraja Prešov.

Na riešené územie sa vzťahuje v zmysle § 12 6 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny prvý stupeň ochrany. Na ochranu drevín v riešenom území rastúcich na poľnohospodárskej pôde sa vzťahuje znenie § 47, 48 uvedeného zákona.

- vyriešiť celé disponibilné územie v súlade s prírodnými a technickými danosťami územia, navrhnuť koncepciu zelene,
- v návrhu uvažovať s dobudovaním zelene v obytných zónach a v zónach občianskeho vybavenia územia, ako aj pozdĺž novonavrhaných komunikácií,
- navrhnuť plochy slúžiace pre realizáciu náhradnej výsadby za asanované stromy.

18. Osobitne požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu.

V riešení územného plánu pri prestavbe, dostavbe a vytváraní novej zástavby je potrebné chrániť poľnohospodársky a lesný pôdny fond:

- pri spracovaní územného plánu obce je nutné rešpektovať zákony súvisiace s ochranou poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu a príslušné nariadenia (zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a Vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 508/2004 Z.z.),
- v prevážnej miere stabilizovať využitie zastavanej plochy, intravilán rozširovať len v nevyhnutnom rozsahu s rešpektovaním najkvalitnejších a najproduktívnejších pôd v katastrálnom území,
- zábery poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu navrhovať prednostne na pozemkoch mimo BPEJ chránených v katastrálnom území obce, poľnohospodársky pôdny fond chrániť proti vodnej a veternej erózii návrhom výsadby ochrannej zelene,

- pozemky, ktoré nie sú využiteľné pre lesnú produkciu v prípade potreby navrhnutí na preradenie z lesného pôdneho fondu do poľnohospodárskeho pôdneho fondu a naopak.

Pre použitie poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske využitie bude v rámci územného plánu vypracované osobitné vyhodnotenie.

19. Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

V územnom pláne obce je potrebné vypracovať a stanoviť zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, ktoré budú východiskom pri umiestňovaní stavieb, prestavbách a rekonštrukciách:

- v oblasti urbanistickej koncepcie,
- v oblasti dopravy a technického vybavenia,
- v oblasti zachovania kultúrohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny,
- v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia.

Priestorové a funkčné regulatívy územia formou záväzných regulatívov pre jednotlivé druhy zástavby budú obsahovať nasledovné regulatívne prvky:

- funkčnú využiteľnosť plôch
- maximálna zastaviteľnosť pozemku
- podlažnosť.

20. Požiadavky na vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby.

V riešení územného plánu obce je potrebné rešpektovať verejnoprospešné stavby vyplývajúce zo záväznej časti územného plánu VÚC Prešovského kraja.

Územný plán v zmysle požiadaviek obce počíta so zaradením nasledovných verejnoprospešných stavieb (v súlade s ust. § 108 staveb. zákona) a preto je potrebné v ÚPN vymedziť plochy pre:

- verejno-prospešné zariadenia občianskej vybavenosti (rekonštrukcia obecného úradu a kaštieľa,...),
- športovo-rekreačné účely,
- všetky druhy inžinierskych sietí a zariadení a technického vybavenia (vybudovanie kanalizácie v obci, ČOV, vybudovanie vodovodu,...),
- dopravné trasy, miestne komunikácie vrátane zariadenia ich ochranných pásiem podľa osobitných predpisov,
- vytvorenie hygienických, bezpečnostných a iných ochranných pásiem a chránených území a na zabezpečenie podmienok ich ochrany,
- zachovanie a riadne užívanie kultúrnej pamiatky a ochrana archeologických lokalít podľa osobitných predpisov.

Za verejno-prospešné stavby sa považujú stavby určené na verejno-prospešné služby, pre verejno-technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzí schvaľujúci orgán v záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie.

21. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu.

Dokumentácia územného plánu obce bude vypracovaná v súlade s požiadavkami § 12 vyhlášky MŽP SR čí. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Bude pozostávať z textovej a grafickej časti a obsahovať smernú a záväznú časť.

Textová časť

Textová časť bude obsahovať základné údaje, riešenie územného plánu a záväznú časť, prípadné doplňujúce údaje a dokladovú časť.

Grafická časť bude obsahovať:

- výkres širších vzťahov M 1 : 50 000
- komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v mierke 1 : 10 000 a v mierke 1 : 2 000
- výkresy riešenia verejného dopravného a technického vybavenia v mierke 1 : 2 000,
- výkres riešenia ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability 1 : 10 000
- návrh perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely v mierke 1 : 2 000

So súhlasom obstarávateľa sa môžu výkresy zlučovať za podmienky zabezpečenia ich prehľadnosti a čitateľnosti.

Vyhodnotenie záberu PPF a LPF

Požaduje sa samostatný elaborát vyhodnotenia záberu PPF v textovej, tabuľkovej a grafickej časti.

Textová časť má obsahovať zhodnotenie a zdôvodnenie stavebných a iných zámerov navrhovaných na poľnohospodárskej pôde z hľadiska uplatnenia zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy.

Tabuľková časť má obsahovať prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde navrhovaných v rámci návrhov ÚPD.

Vypracovaný elaborát bude spracovaný v digitálnej forme, archivovaný spracovateľom a vydodaný 4 x na CD nosiči a 3 x textová a grafická časť v analógovej forme.